

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

stærkt nedskaaret og først fra Efteraaret og Finansaaret ud kom op paa ca. 50 pCt. af Kørselen før Krigen. Derimod har Godsbefordringen til Stadighed været og er fortsat saa stor, at der er en betydelig Vognmangel.

For 1946—47 og endnu mere for senere Aar er det ugørligt blot med tilnærmelsesvis Sikkerhed at anslaa Driftsindtægterne, fordi vi saa helt er afhængige af en Række usikre Forhold og ukendte Faktorer: den økonomiske Udvikling i sin Helhed, Mulighederne for Eksport og Import og dermed bl. a. for tilstrækkelige Brændselsmængder og endelig Udviklingen af den konkurrerende Trafik med andre Befordringsmidler. Med disse Forbehold maa det anses for forsvarligt med de nuværende Takster for de førstkomende Aar at regne med en gennemsnitlig aarlig Indtægt af Personbefordringen paa 90 Mill. Kr. og af Godsbefordringen paa 80 Mill. Kr. Den foreslaaede Takstforhøjelse paa 20 pCt. i Personbefordringen og 10 pCt. i Godsbefordringen skulde herefter uden Nedgang i Befordringerne som Følge af Takstforhøjelsen kunne give ca. 30 Mill. Kr.; men med saadan Nedgang som Mulighed og under Hensyn til en antagelig Nødvendighed af at give Fragtrabatter og forhøje Satserne for tidligere givne saadanne vil man regne med et Nettoudbytte af Takstforhøjelsen paa 25 Mill. Kr.

Til Belysning af Udgifterne skal yderligere nævnes følgende:

Engrospristallet, der med 1935 som Udgangspunkt blev ansat til 100, og som i August 1939 var 111, var i 1943 i Gennemsnit 214, i 1944 217, i de første 5 Maaneder af 1945 219, faldt derefter til 212 i Juli 1945 og yderligere i den følgende Tid, saaledes at det i April 1946 var 205. Det vil sige, at det endnu er 85 pCt. over Tallet før Krigen, medens Taksterne ved Forhøjelsen i 1940 kun blev hævet fra 1927-Niveaueet til Førkrigsstidsniveau og ikke er forhøjet siden, saaledes at de paa en Maade ligger de 85 pCt. efter Pristallet.

Lønningsudgifterne til Tjenestemændene og Ekstraarbejderne var i 1938—39 83 Mill. Kr., i 1944—45 149 Mill. Kr., det vil sige en Stigning paa næsten 80 pCt. Det bør dog her erindres, at Stigningen delvis skyldes Forøgelse af Personalet. Lønningsudgiften pr. ansat steg i de samme Aar fra 3 913 til 5 400 Kr., det vil sige ca. 38 pCt. Fra 1944—45 til 1945—46 maa der regnes med en yderligere Stigning i Lønudgifterne paa mindst 10 pCt., og under den ventede ny Lønningslov maa der regnes med betyde-

lig yderligere Stigning, allerede i det første Aar antagelig med mindst 15 pCt. i Forhold til Udgifterne i 1945—46. Nedgang i Trafikken vil naturligvis medføre Nedgang i Lønningsudgifterne; medens en Opgang i Trafikken kan tages uden tilsvarende Merforbrug af Personale, kan en Nedgang i Trafikken normalt ikke give en tilsvarende Nedgang i Personaletallet.

Brændselsudgifterne til Lokomotiver, Færger og Skibe var i 1938—39 knap 15 Mill. Kr. De steg i 1944—45 til godt 45 Mill. Kr., endskønt Kørselen, maalt i Togkilometer, i 1944—45 kun var $\frac{2}{3}$ af Kørselen i 1938—39. Denne Udgift er ganske vist i 1945—46 faldet med nogle Millioner Kroner, men dette Fald maa forudsættes i hvert Fald delvis udlignet gennem Køreplansudvidelser.

Paa Forslag til Finanslov for 1946—47 er Indtægterne for Person- og Godsbefordringen rent skønmæssigt opført med i alt 200 Mill. Kr., hvad der vistnok nu maa betegnes som meget optimistisk og i hvert Fald ikke tør paaregnes for de derefter kommende Aar. Lønningsudgifterne er beregnet paa Grundlag af Lønningsniveauet August 1945 og vil derfor blive væsentlig større end anslaaet. Finansloven slutter med et Statstilskud til Driften paa 50 Mill. Kr., men dette maa altsaa nu paaregnes at ville blive ikke uvæsentligt større, for saa vidt Takstforhøjelser ikke gennemføres.

Den foreslaaede Takstforhøjelse paa ca. 25 Mill. Kr. maa herefter regnes ikke engang at ville dække Halvdelen af det paa Statsbanernes Budget faldende Statstilskud til Driften, og selv om Takstforhøjelsen gennemføres, kan det næppe paaregnes, at Statsbanerne i de kommende Aar regnskabsmæssigt kan komme til at staa saa relativt gunstigt som i de seneste Aar før Krigen.

Til Belysning af, hvad de foreslaaede Takstforhøjelser betyder for Fragternes Vedkommende, skal jeg nævne nogle ganske enkelte Eksempler. Fragten for 100 kg fersk Fisk befordret fra Esbjerg til Københavns Godsbanegaard er i Øjeblikket 4 Kr. 10 Øre og vil efter Forhøjelsen blive 4 Kr. 60 Øre, altsaa en Stigning paa 50 Øre. 5 000 kg Tørv befordret fra Knabstrup til Københavns Godsbanegaard koster nu 27 Kr. 50 Øre, efter Forhøjelsen 30 Kr. 50 Øre, altsaa en Forhøjelse paa 3 Kr. 10 000 kg Smør befordret fra Herning til Aarhus Havn i lukket Vogn koster nu 128 Kr. 20 Øre, efter Forhøjelsen 140 Kr. 20 Øre, altsaa en Forhøjelse paa 12 Kr. Endelig koster 45 Svin transporteret fra Brørup til Esbjerg nu 49 Kr. 20 Øre, efter Forhøjelsen 54 Kr. 10